

ABC opcji

NAJWAŻNIEJSZE CECHY OPCJI

- Instrument pochodny,
- Asymetryczny profil wypłaty,
- Możliwość budowania portfeli o różnych profilach wypłaty,
- Dla nabywcy opcji z góry znana maksymalna strata,
- Nabywca opcji nie wnosi depozytów zabezpieczających.

PODSTAWOWE POJĘCIA

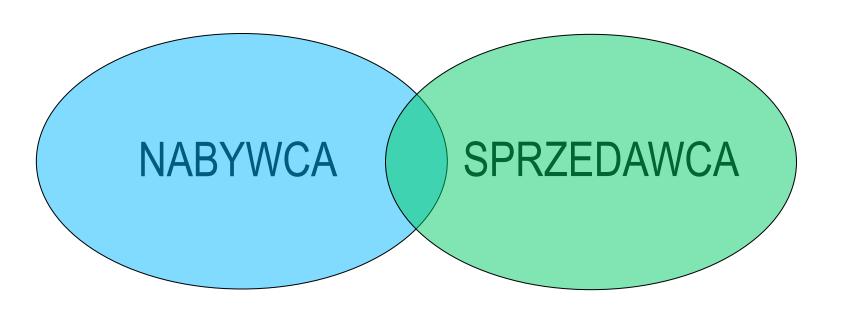
- Opcja kupna (opcja call)
- Opcja sprzedaży (opcja put)
- Instrument bazowy (underlying)
- Cena wykonania opcji (strike price)
- Termin wygaśnięcia opcji (expiration)

KONTRAKT OPCYJNY

Umowa pomiędzy NABYWCĄ opcji a SPRZEDAWCĄ opcji

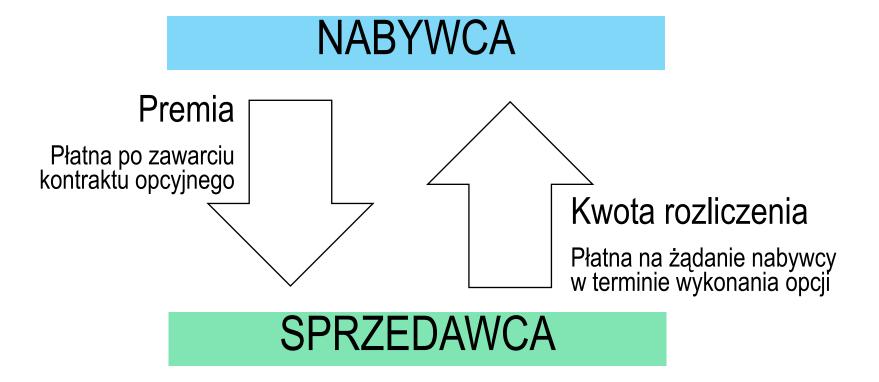
KONTRAKT OPCYJNY

- NABYWCA opcji
 - Nabywa <u>PRAWO</u> do żądania od SPRZEDAWCY zapłaty kwoty rozliczenia (rozliczenie pieniężne)
 - Płaci dla SPRZEDAWCY premię opcyjną.
- SPRZEDAWCA opcji
 - ZOBOWIĄZUJE się do zapłaty dla NABYWCY w terminie wykonania opcji kwoty rozliczenia,
 - Otrzymuje premię opcyjną.

KONTRAKT OPCYJNY

KWOTA ROZLICZENIA

Nabywca opcji otrzyma od wystawcy opcji **kwotę rozliczenia**, jeżeli wartość instrumentu bazowego (kurs rozliczeniowy, X) przekroczy poziom **kursu wykonania** (S) opcji:

- Dla opcji kupna kurs rozliczeniowy musi wzrosnąć ponad kurs wykonania opcji,
- Dla opcji sprzedaży kurs rozliczeniowy musi spaść poniżej kursu wykonania opcji.

OPCJE KUPNA (CALL)

- NABYWCA opcji KUPNA zarabia na wzroście wartości indeksu WIG20
- Opcja zostanie wykonana jeżeli S > X
- Kwota rozliczenia = (S X) * m gdzie "m" oznacza mnożnik (10 zł)

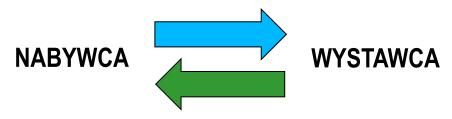

NABYCIE OPCJI KUPNA (1) – Przykład

(T) Dzień zawarcia transakcji na opcjach

WIG20	2.900 pkt.
Oczekiwania	WZROST wartości indeksu WIG20
Decyzja	NABYCIE OPCJI KUPNA (CALL)
Kurs wykonania (X)	3.100 pkt.
Premia	200 zł

Premia opcyjna = 200 zł

Prawo do otrzymania kwoty rozliczenia jeżeli: Kurs Rozliczeniowy (S) > Kursu Wykonania (X)

NABYCIE OPCJI KUPNA (2) – Przykład

(T + n) Dzień wykonania: Scenariusz 1 w którym $\frac{S > X}{}$

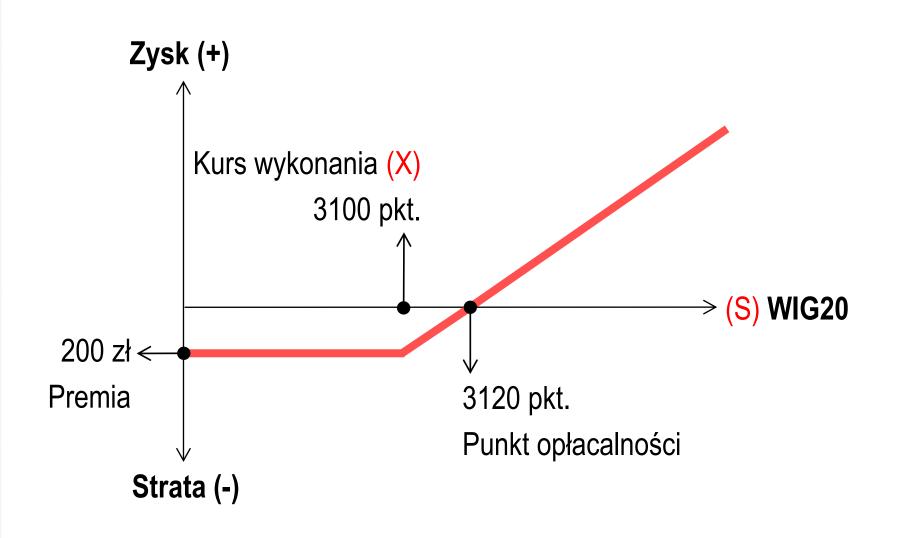
WIG20 (S)	3.150 pkt.
Kwota rozliczenia	$(3.150 \text{ pkt.} - 3.100 \text{ pkt.}) \times 10 \text{ z}$ = 500 z
Zysk / Strata	500 zł – 200 zł = + 300 zł (ZYSK)

(T+ n) Dzień wykonania – Scenariusz 2 w którym S < X

·	•
WIG20 (S)	3.050 pkt.
Kwota rozliczenia	Brak
	Opcja NIE ZOSTAJE wykonana
Zysk / Strata	- 200 zł (STRATA)
	Stratę stanowi zapłacona premia opcyjna

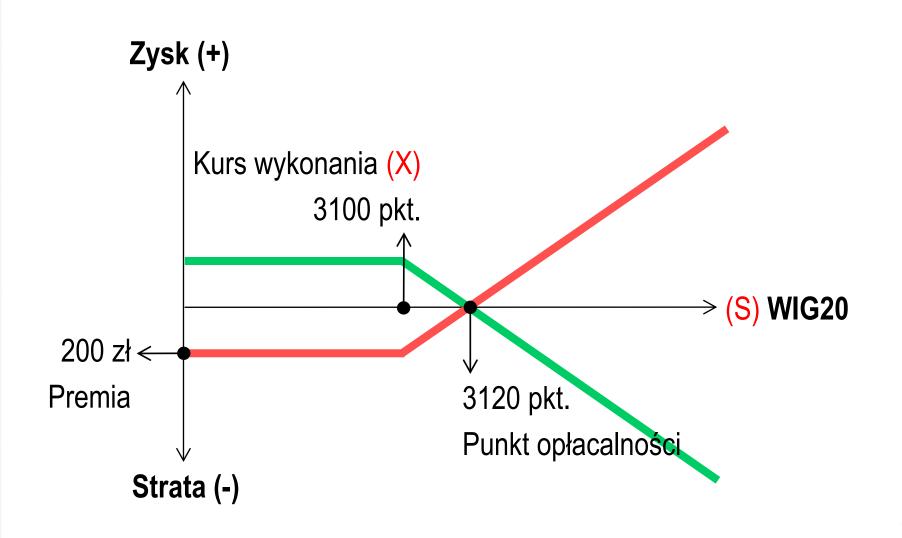

Profil wypłaty – NABYCIE OPCJI KUPNA

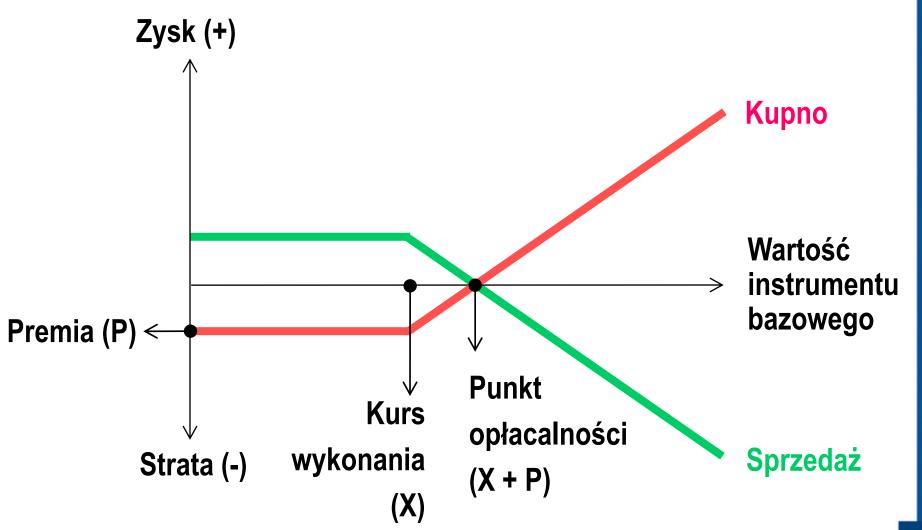

Profil wypłaty – WYSTAWIENIE OPCJI KUPNA

Profil wypłaty – SPRZEDAŻ OPCJI KUPNA

OPCJE SPRZEDAŻY (PUT)

- NABYWCA opcji SPRZEDAŻY zarabia na <u>spadku</u> wartości indeksu WIG20
- Opcja zostanie wykonana jeżeli X > S
- Kwota rozliczenia = (X S) * m gdzie "m" oznacza mnożnik (10 zł)

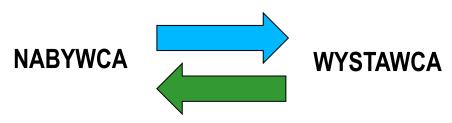

NABYCIE OPCJI SPRZEDAŻY (1) – Przykład

(T) Dzień zawarcia transakcji na opcjach

WIG20	2.900 pkt.
Oczekiwania	SPADEK wartości indeksu WIG20
Decyzja	NABYCIE OPCJI SPRZEDAŻY (PUT)
Kurs wykonania (X)	2.800 pkt.
Premia	500 zł

Premia opcyjna = 500 zł

Prawo do otrzymania kwoty rozliczenia jeżeli: Kurs Rozliczeniowy (S) < Kursu Wykonania (X)

NABYCIE OPCJI SPRZEDAŻY (2) – Przykład

(T + n) Dzień wykonania: Scenariusz 1 w którym $\frac{S < X}{X}$

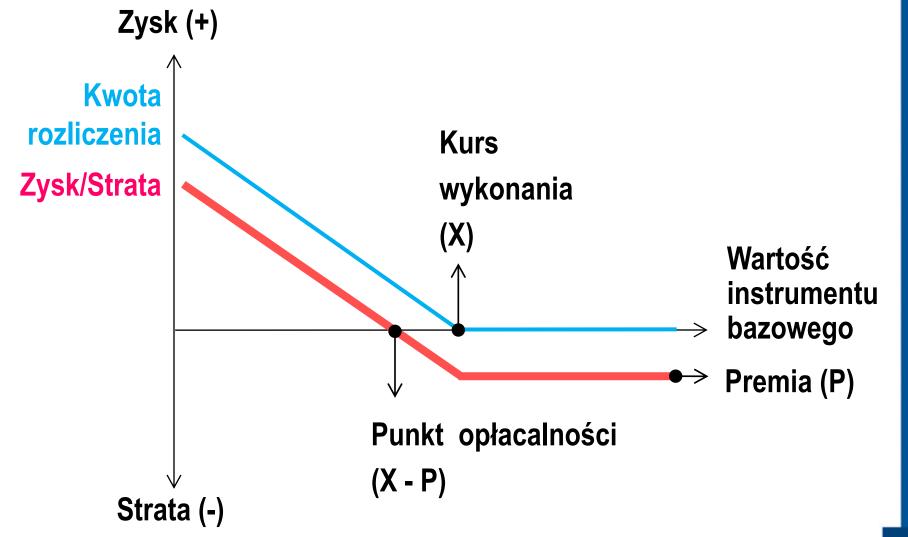
WIG20 (S)	2.700 pkt.
Kwota rozliczenia	$(2.800 \text{ pkt.} - 2.700 \text{ pkt.}) \times 10 \text{ z}$ = 1.000 z
Zysk / Strata	1.000 zł – 500 zł = + 500 zł (ZYSK)

(T+ n) Dzień wykonania – Scenariusz 2 w którym $\frac{S > X}{}$

WIG20 (S)	2.850 pkt.
Kwota rozliczenia	Brak
	Opcja NIE ZOSTAJE wykonana
Zysk / Strata	- 500 zł (STRATA)
	Stratę stanowi zapłacona premia opcyjna

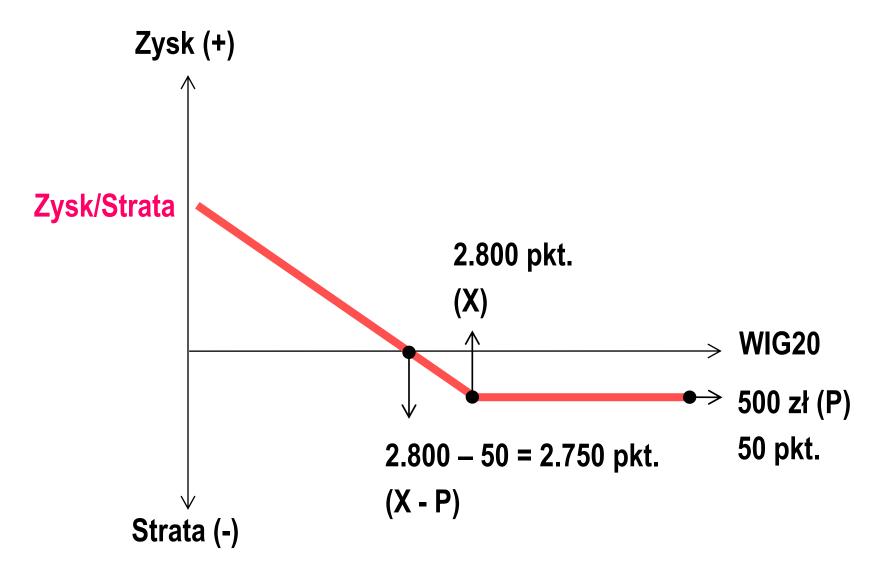

Profil wypłaty – NABYCIE OPCJI SPRZEDAŻY (1)

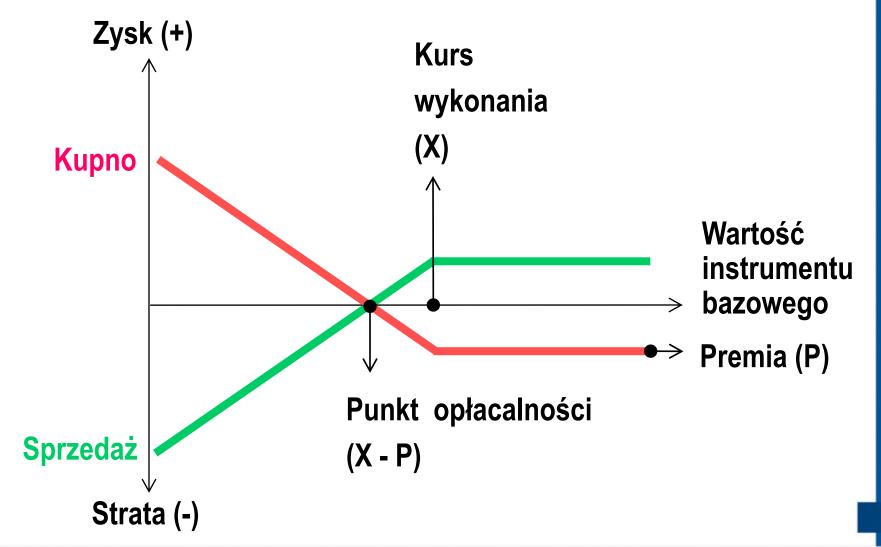

Profil wypłaty – NABYCIE OPCJI SPRZEDAŻY (2)

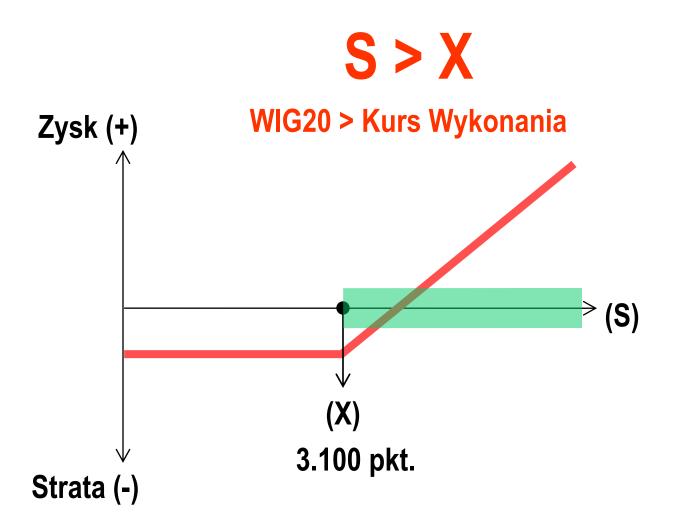

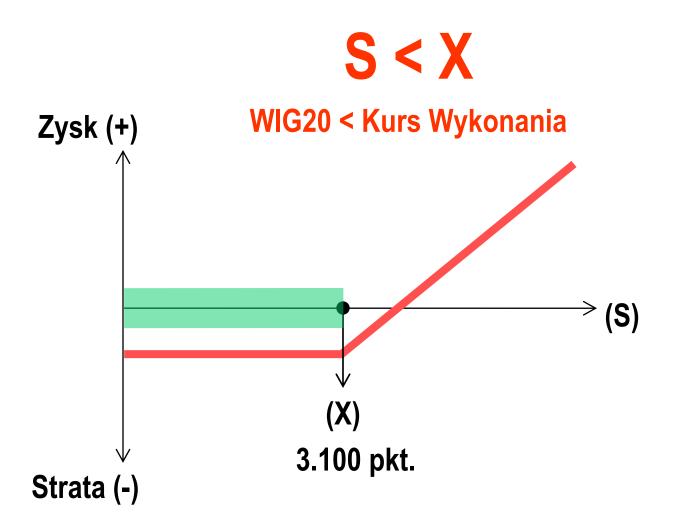
Profil wypłaty – SPRZEDAŻ OPCJI SPRZEDAŻY

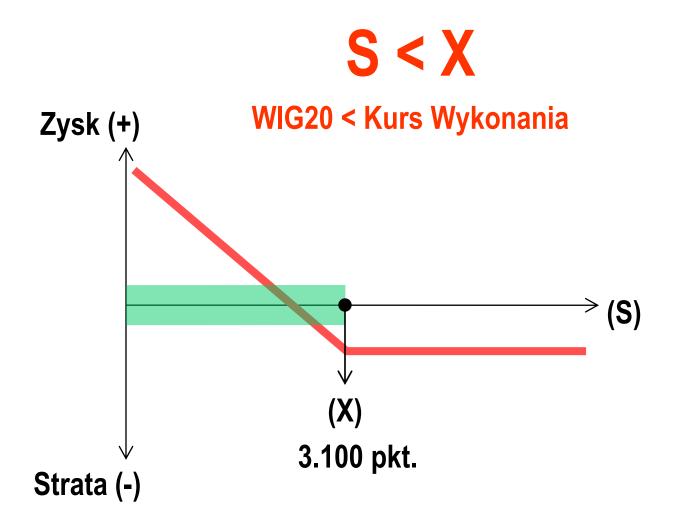
In-The-Money (ITM) - Opcje KUPNA

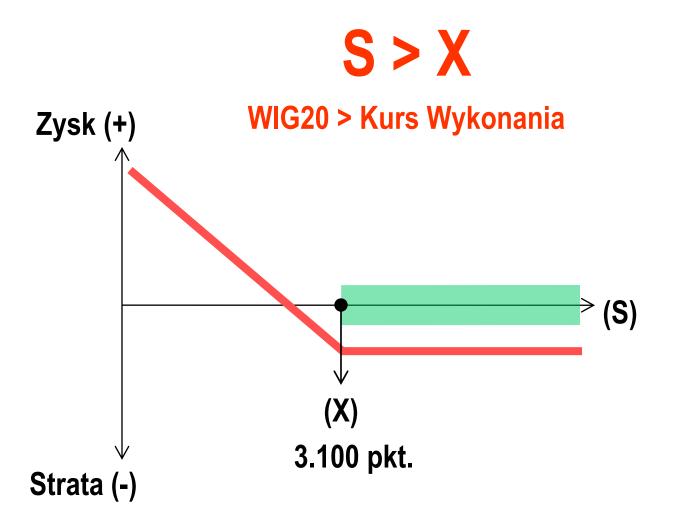
Out-of-The-Money (OTM) - Opcje KUPNA

In-The-Money (ITM) - Opcje SPRZEDAŻY

Out-of-The-Money (OTM) - Opcje SPRZEDAŻY

At-The-Money (ATM) Opcje KUPNA i Opcje SPRZEDAŻY

S≈X

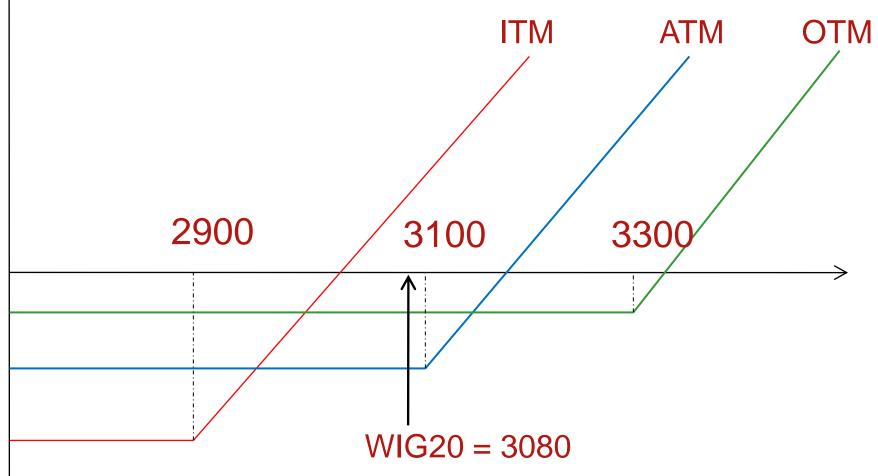
WIG20 ≈ Kurs Wykonania

PRZYKŁAD

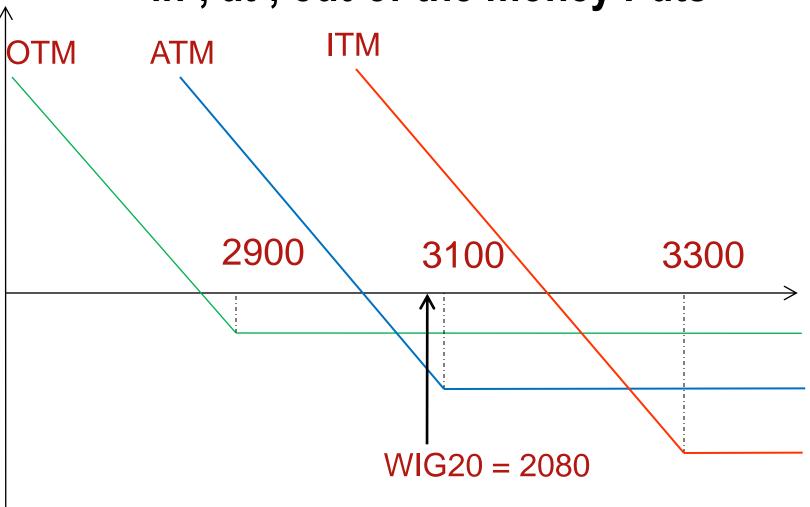
- Przykłady opcji call/put in/at/out
- WIG20 3080 pkt
- Opcje call/put z kursami realizacji 2900/3100/3300 pkt

in-, at-, out-of-the money Puts

CENA OPCJI (PREMIA) (1)

- Cena opcji kształtowana przez rynek,
- Cena opcji (premia) = kurs x mnożnik (10 zł),
- Limit określony w zleceniu określa cenę po której chcemy kupić lub sprzedać opcje.

- Składniki cen opcji:
 - Wartość wewnętrzna,
 - Wartość czasowa.

WARTOŚĆ WEWNĘTRZNA

Opcje KUPNA: poziom instrumentu bazowego (S) – kurs wykonania opcji (X)

Opcje SPRZEDAŻY: kus wykonania opcji (X) – poziom instrumentu bazowego (S)

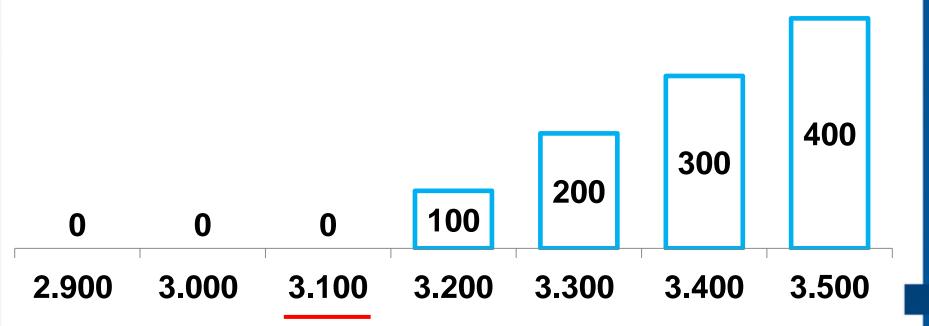
Przykład.

Oncio	Kurs	WIG20 (S)			
Opcje	wykonania (X)	2.900	3.100	3.300	
KUPNA	3.100	0	0	200	
SPRZEDAŻY	3.100	200	0	0	

WARTOŚĆ WEWNĘTRZNA

Kurs wykonania opcji 3.100 pkt.

Wartość indeksu WIG20	2.900	3.000	3.100	3.200	3.300	3.400	3.500
Wartość wewnętrzna opcji	0	0	0	100	200	300	400

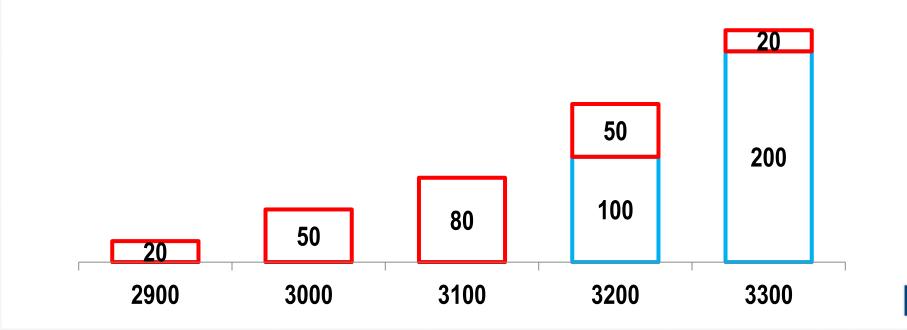
WARTOŚĆ CZASOWA

- Jej wysokość wynika z możliwości zmiany ceny instrumentu bazowego w kierunku korzystnym dla nabywcy oraz prawdopodobieństwa, że opcja zostanie wykonana.
- Jest równa: Kurs opcji Wartością wewnętrzną
- Przykład.
 - WIG20 (S) = 3.200 pkt.
 - Kurs wykonania opcji kupna (X) = 3.100 pkt.
 - Kurs opcji = 150 pkt.
 - Wartość wewnętrzna = max(0;S-X) = 100 pkt.

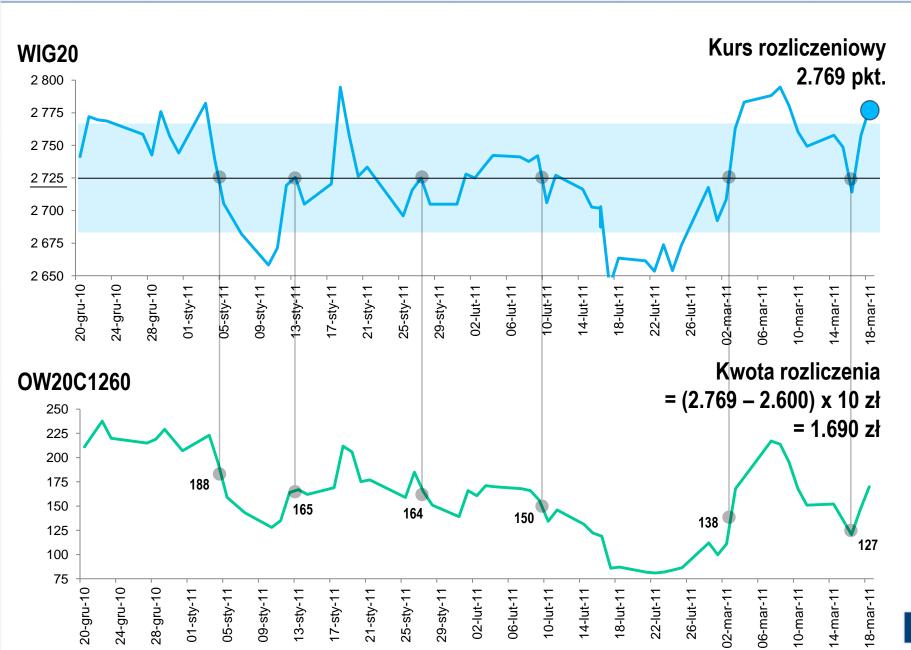
Wartość czasowa = 150 - 100 = 50 pkt.

WARTOŚĆ WEWĘTRZNA/CZASOWA

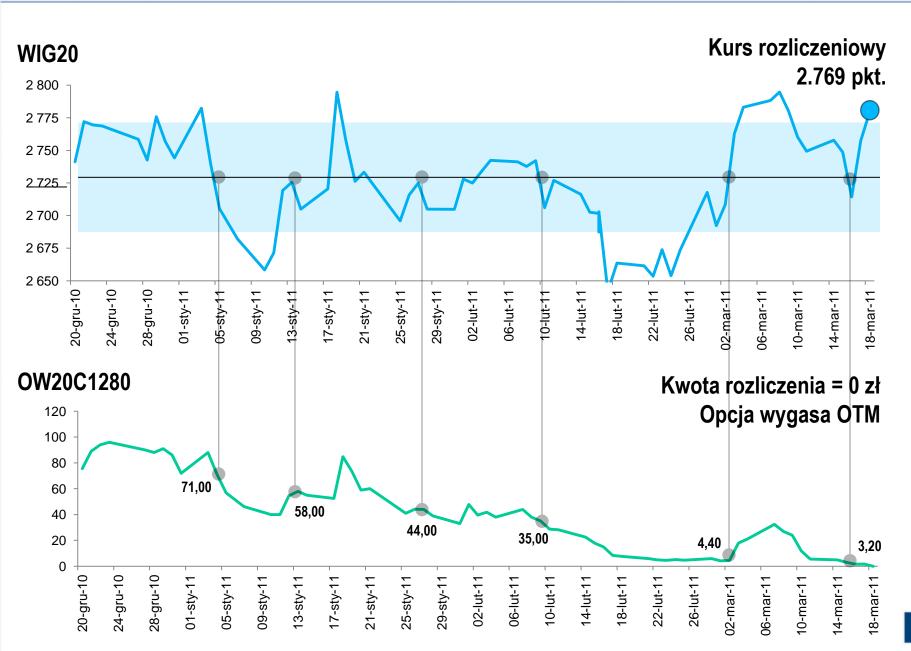
Martaga	WIG20 (S)					
Wartość	2.900	3.000	3.100	3.200	3.300	
Kurs opcji	20	50	80	150	220	
Wewnętrzna	0	0	0	100	200	
Czasowa	20	50	80	50	20	

CENA OPCJI

- Opcja call
 Wartość wewnętrzna dla ITM =
 Cena instrumentu bazowego cena wykonania opcji
- Opcja put
 wartość wewnętrzna ITM =
 Cena wykonania opcji cena instrumentu bazowego
- Dla opcji ATM/OTM wartość wewnętrzna = 0

CO WPŁYWA NA CENĘ OPCJI?

	Zmiana kursu*		
Czynnik	Opcje kupna	Opcje sprzedaży	
Wartość instrumentu bazowego rośnie	^	<u> </u>	
Wartość instrumentu bazowego maleje	$\overline{\mathbf{\psi}}$	^	
Zmienność instrumentu bazowego rośnie	^	^	
Zmienność instrumentu bazowego maleje	\downarrow	V	
Upływa czas do wygaśnięcia	\downarrow	↓	

^{*} Zmiana kursu opcji przy założeniu braku wpływu pozostałych czynników

CO WPŁYWA NA CENĘ OPCJI?

	Zmiar			
Czynnik	Opcje kupna	Opcje sprzedaży		
WIG20 rośnie	^	V	Dalta	
WIG20 spada	V	^	Delta	
Zmienność rośnie	^	1 1 1 1		
Zmienność maleje	V	V	Vega	
Upływa czas do wygaśnięcia	\	V	Theta	

^{*} Zmiana kursu opcji przy założeniu braku wpływu pozostałych czynników

GREKI

- Współczynniki greckie określają
 - o ile zmieni się kurs opcji w wyniku zmiany wartości poszczególnych czynników wpływających na jego kurs
 - Informują o wpływie danego czynnika na kurs opcji przy założeniu braku zmiany pozostałych czynników
- Należy pamiętać o tym, że greckie współczynniki zmieniają się w czasie wraz ze zmianą wartości instrumentu bazowego

- Delta (△)
 - miara wpływu zmiany wartości instrumentu bazowego na kurs opcji
- Gamma (Γ)
 - miara wpływu zmiany wartości instrumentu bazowego na współczynnik delta
- Theta (Θ)
 - miara wpływu czasu pozostałego do terminu wygaśnięcia na kurs opcji
- Kappa/Vega (K)
 - miara wpływu zmian zmienności instrumentu bazowego na kurs opcji
- Rho (P)
 - miara wpływu zmiany wolnej od ryzyka stopy procentowej na kurs opcji

GREKI - PRZYKŁADY

Long Call

• Kurs = 50,00

• Delta (Δ) = + 0,50

• Theta (Θ) = -0,30

• Kappa / Vega (K) = + 1,90

Short Call

• Kurs = 50,00

• Delta (Δ) = - 0,50

• Theta (Θ) = + 0,30

Kappa / Vega (K) = - 1,90

DELTA

Notowania Edukacja Instrumenty Członkowie Giełdy Regulacje Dane rynkowe Informacje

Jesteś tu: Notowania > Wskaźniki dla opcji > Dane bieżące

→ Notowania

→ Wskaźniki dla opcii

- → Dane bieżące
- → Dane historyczne

Dane bieżące

Wskaźniki dla opcji | 2012-05-21

Lp	Nazwa	Zmienność implikowana *	Zmienność **	Stopa procentowa	Stopa dywidendy	Delta	Gamma	Theta	Vega	Rho
1	OW20F2330	57,25	57,25	4,78	1,95	0,0016	0,0000	-0,0334	0,0290	0,0023
2	OW20F2320	0,00	55,53	4,78	1,95	0,0024	0,0000	-0,0453	0,0405	0,0033
3	OW20F2310	0,00	52,69	4,78	1,95	0,0029	0,0000	-0,0523	0,0492	0,0041
4	OW20F2300	49,22	49,22	4,78	1,95	0,0034	0,0000	-0,0563	0,0566	0,0048
5	OW20F2290	45,69	45,69	4,78	1,95	0,0042	0,0000	-0 06:		
6	OW20F2280	41,80	41,80	4,78	1,95	0,0050	0,0001	,06	0.	0343
7	OW20F2270	0,00	38,28	4,78	1,95	0,0070	0,0001	-0,08		
8	OW20F2260	34,48	34,48	4,78	1,95	0,0102	0 2001	-0,1038	0,1483	0,0142
9	OW20F2250	30,67	30,67	4,78	1,95	0,0166	0,0002	-0,1414	0,2263	0,0232
10	OW20F2240	27,45	27,45	4,78	1,95	0,0343	0,0005	-0,2340	0.4466	0.0470
11	OW20F2230	24,97	24,97	4,78	1,95	0,0873	0,0012	-0,448		
12	OW20F2220	23,17	23,17	4,78	1,95	0,2312	0,0024	-0,8092	- 0	,515:
13	OW20F2210	23,97	28,87	4,78	1,95	0,5153	0,0025	-1,336		
14	OW20F2200	23,51	36,13	4,78	1,95	0,7130	0,0017	-1,4442	1,8633	0,9298
15	OW20F2190	0,01	36,93	4,78	1,95	0,8600	0,0011	-1,0069	1,2124	1,0879
16	OW20F2180	0,01	40,78	4,78	1,95	0,9319	0,0006	-0,6906	0,7104	1,1282
17	OW20F2170	0,01	45,75	4,78	1,95	0,9648	0,0003	-0,4813	0,4125	1,1096
18	OW20F2160	0,01	52,49	4,78	1,95	0,9785	0,0002	-0,3741	0,2676	1,0618
19	OW20F2150	0,01	59,73	4,78	1,95	0,9858	0,0001	-0,2980	0,1812	1,0046

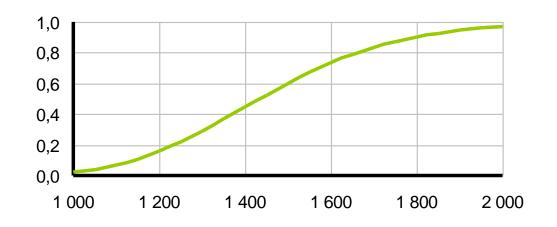
Opcja	Kurs opcji	Delta	Wzrost (+2,3%)	Wzrost kursu opcji	Nowy kurs	Zmiana %
Орсја	(pkt)	Delta	WIG20 (pkt)	WZIOSERUISU OPOJI	opcji	
OW20F2210	54,90	0,5153	50	$0,5153 \times 50 = 25,77$	80,67	47%
OW20F2240	2,40	0,0343	50	0,0343 x 50 = 1,72	4,12	72%

DELTA (1)

- Miara wpływu zmiany wartości instrumentu bazowego na kurs opcji
- Odpowiada na pytanie
 - O ile zmieni się kurs opcji na wskutek zmiany wartości instrumentu bazowego.
- Kalkulacja
 - Wartość instrumentu bazowego zmienia się o Y pkt,
 - Kurs opcji zmienia się o (delta x Y) pkt.
- Przykład:
 - Wartość indeksu WIG20 zmienia się o 10 pkt
 - Delta opcji wynosi 0,3
 - Kurs opcji na indeks WIG20 zmienia się o 30% zmiany wartości indeksu WIG20 (10 pkt x 0,3 = 3 pkt)

DELTA (2)

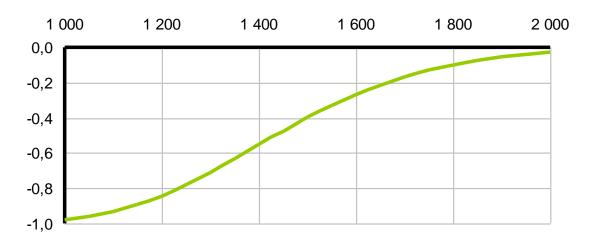
 Współczynnik delta dla opcji kupna o kursie wykonania 1.500 pkt

- Delta opcji ATM ≈ 0,5
- Delta opcji OTM od 0 do 0,5
- Delta opcji ITM od 0,5 do 1

DELTA (3)

Przykładowe wartości delta dla opcji sprzedaży o kursie wykonania 1.500 pkt

- Delta opcji ATM ≈ 0,5
- Delta opcji OTM od 0 do 0,5
- Delta opcji ITM od 0,5 do 1

DELTA (4)

- Przykład
 - Kurs indeksu WIG20 = 1.450 pkt
 - Kurs opcji
 - kupna = 73 pkt, sprzedaży = 99,76 pkt
 - Delta
 - opcji kupna = 0,57, opcji sprzedaży = 0,43
 - Wartość indeksu WIG20 rośnie o 10 pkt do poziomu 1.460 pkt (wzrost o 0,7%)
 - Zmiana kursu opcji kupna
 - kurs opcji rośnie o 5,7 pkt = 0,57 x 10 pkt
 - kurs opcji rośnie do poziomu 78,7 pkt = 73 pkt + 5,7 pkt
 - kurs opcji rośnie o 7,8% = 5,7 pkt / 73 pkt
 - Zmiana kursu opcji sprzedaży
 - kurs opcji spada o 4,3 pkt = 0,43 x 10 pkt
 - kurs opcji spada do poziomu 95,76 pkt = 99,76 pkt 4,3 pkt
 - kurs opcji spada o 4,3% = 4,3 pkt / 99,76 pkt

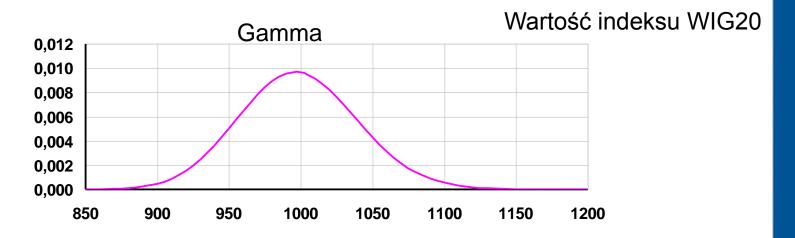
GAMMA (1)

- Współczynnik gamma jest miarą zmiany wartości współczynnika delta (delta zmienia się w czasie wraz ze zmianą ceny instrumentu bazowego) – jak szybko zmienia się delta.
- Interpretacja
 - Jeżeli w wyniku zmiany kursu instrumentu bazowego współczynnik delta zmieni się z 0,5 do 0,52 to wówczas zmiana delty o 0,02 określać będzie wartość współczynnika gamma.

GAMMA (2)

Przykładowe wartości gamma pozycji długiej w opcji o kursie wykonania 1.000 pkt

- Gamma pozycji długich jest dodatnia
- Gamma pozycji krótkich jest ujemna
- Opcje ATM mają największe wartości gamma
- Gamma maleje dla opcji ITM/OTM
- Im bliżej terminu wygaśnięcia tym: opcje ATM zwiększają wartość gammy, opcje ITM/OTM zmniejszają wartości gammy

GAMMA (3)

- Przykład.
 - Aktualna wartość instrumentu bazowego =75
 - Aktualna wartość opcji =0,35
 - Delta opcji=0,16
 - Gamma opcji=0,05
- Jaka jest wartość opcji jeżeli kurs instrumentu bazowego wzrośnie do 80
 - Zmiana ceny instrumentu bazowego =5
 - Zmiana ceny wynikająca ze wsp. delta =5 x 0,16 = 0,80
- Wzrost wartości instrumentu bazowego o 5 powoduje wzrost wartości delty a zatem należy wyznaczyć dodatkową zmianę wartości opcji wynikającą z gamma
 - Zmiana ceny wynikająca z gamma = $0.5 \times 0.05 \times 5^2 = 0.62$
- Nowa wartość opcji
 - 0,35+0,80+0,62 = 1,77

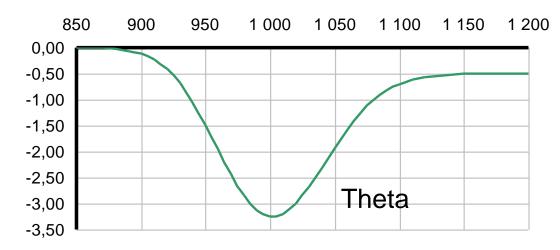
THETA (1)

- Współczynnik theta jest miarą spadku wartości opcji (wartości czasowej) na wskutek upływu czasu pozostałego do dnia wygaśnięcia,
- Określa o ile spadnie wartość opcji w wyniku upływu czasu pozostałego do dnia wygaśnięcia o jedne dzień.
- Interpretacja
 - Współczynnik theta na poziomie 2 oznacza, że opcja straci na wartości 2 w wyniku upływu czasu do dnia wygaśnięcia o jeden dzień.

THETA (2)

 Przykładowe wartości theta pozycji długiej w opcji o kursie wykonania 1.000 pkt
 Wartość indeksu WIG20

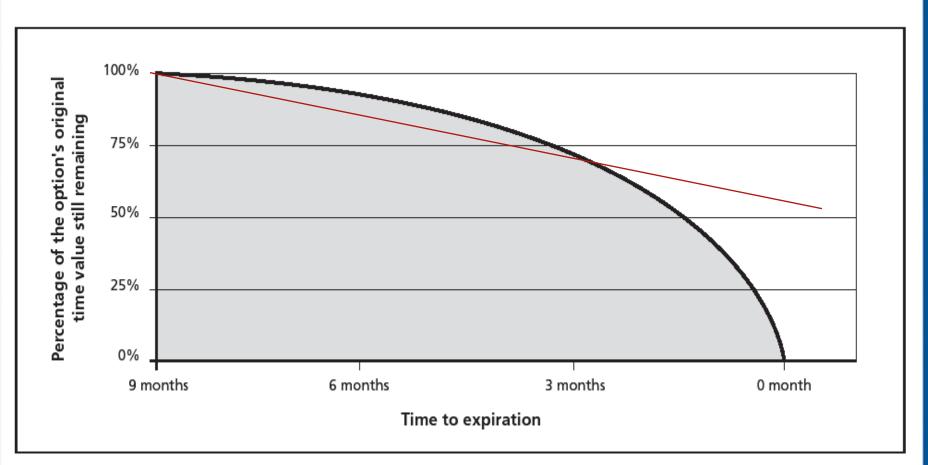
- Theta pozycji krótkich jest dodatnia
- Theta pozycji długich jest ujemna
- Opcje ATM mają największe wartości theta
- Theta maleje dla opcji ITM/OTM
- Im bliżej terminu wygaśnięcia tym: opcje ATM zwiększają wartość theta, opcje ITM/OTM zmniejszają wartości theta

THETA (3)

- Przykład
 - Wartość opcji = 0,20
 - Czas do wygaśnięcia = 72 dni
 - Theta opcji = 0,0018
- Jeżeli upłynęło 30 dni jak spadnie wartość opcji wyniku tego upływu czasu
- Obliczenia
 - Wartość opcji spadnie o 0,054 = 0,0018 x 30
 - Nowa wartość opcji 0,15 = 0,20 0,054

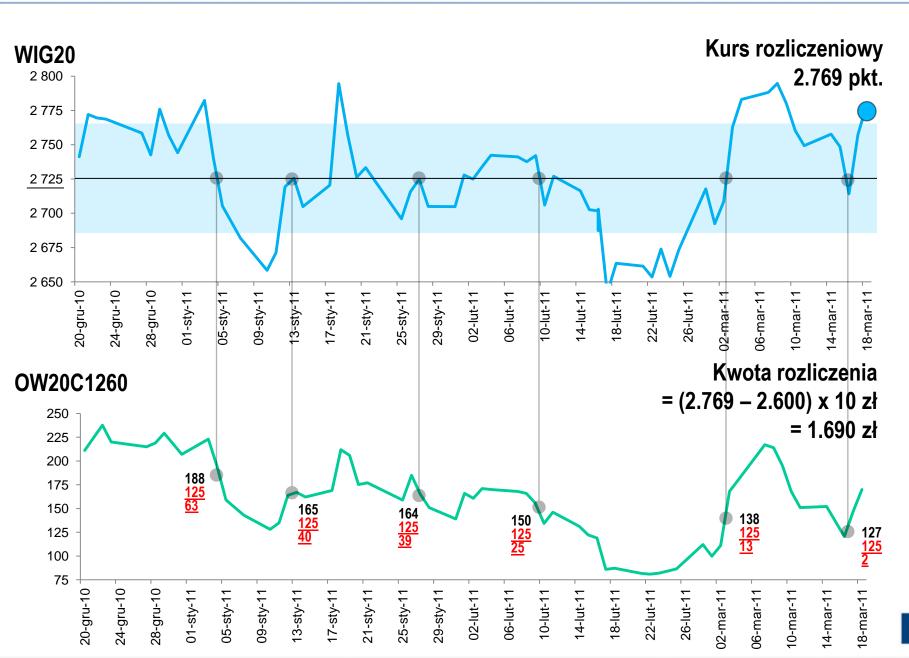

THETA - WPŁYW CZASU DO WYGAŚNIECIA

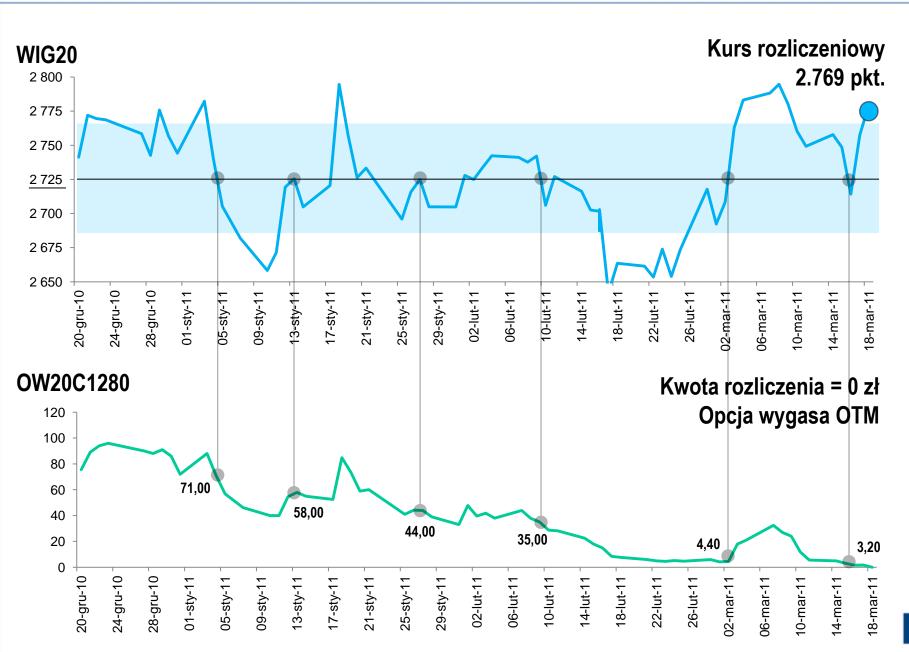

WPŁWY CZASU DO WYGAŚNIĘCIA (3)

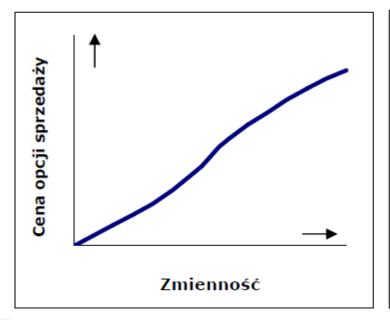
WPŁW CZASU DO WYGAŚNIĘCIA (4)

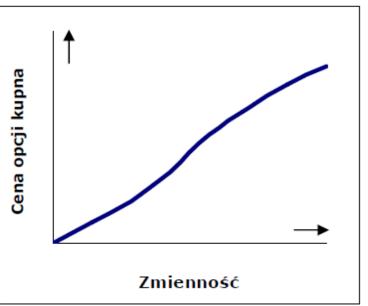

ZMIENNOŚĆ

- miara niepewności odnośnie zachowania badanego instrumentu w przyszłości
- Im większa zmienność, tym większa niepewność
- Przy pozostałych czynnikach niezmienionych wzrastająca zmienność zwiększać będzie cenę opcji

ZMIENNOŚĆ

- Zmienność historyczna:
- miara statystyczną, wyliczaną na podstawie notowań z przeszłości, wyrażana w procentach, mierzona na bazie danych z pewnego okresu –np. 200 sesji
- Zmienność implikowana:
- Miara statystyczna, wyliczana na podstawie bieżących cen opcji implikujemy jaką zmienność zakłada rynek wyceniając dzisiaj opcje
- Obrazuje jakie są oczekiwania rynku odnośnie zmienności instrumenty bazowego w przyszłości

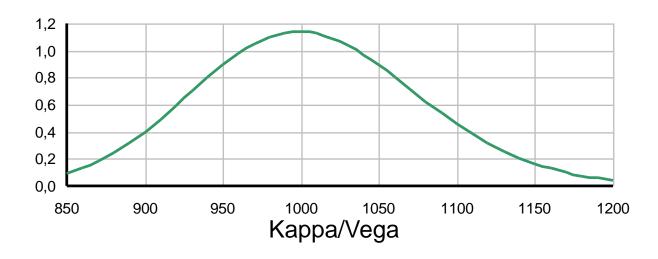
VEGA (1)

- Współczynnik Vega (kappa) jest miarą zmiany wartości opcji na wskutek zmiany zmienności instrumentu bazowego,
- Określa o ile zmieni się wartość opcji w wyniku zmiany zmienności instrumentu bazowego o jeden punkt procentowy.
- Interpretacja
 - Współczynnik theta na poziomie 0,5 oznacza, że:
 - W wyniku wzrostu zmienności instrumentu bazowego o 1punkt procentowy wartość opcji wzrośnie o 0,5,
 - W wyniku spadku zmienności instrumentu bazowego o 1 punkt procentowy wartość opcji spadnie o 0,5.

VEGA (2)

 Przykładowe wartości vega/kappa długiej pozycji w opcji o kursie wykonania 1.000 pkt

- Vega/Kappa pozycji długich jest dodatnia
- Vega/Kappa pozycji krótkich jest ujemna
- Opcje ATM mają największą wartość Vega/kappa,
- Vega/Kappa maleje dla opcji ITM/OTM
- Vega/Kappa maleje wraz z upływem czasu do terminu wygaśnięcia

VEGA (3)

Przykład

– Wartość opcji = 1,98

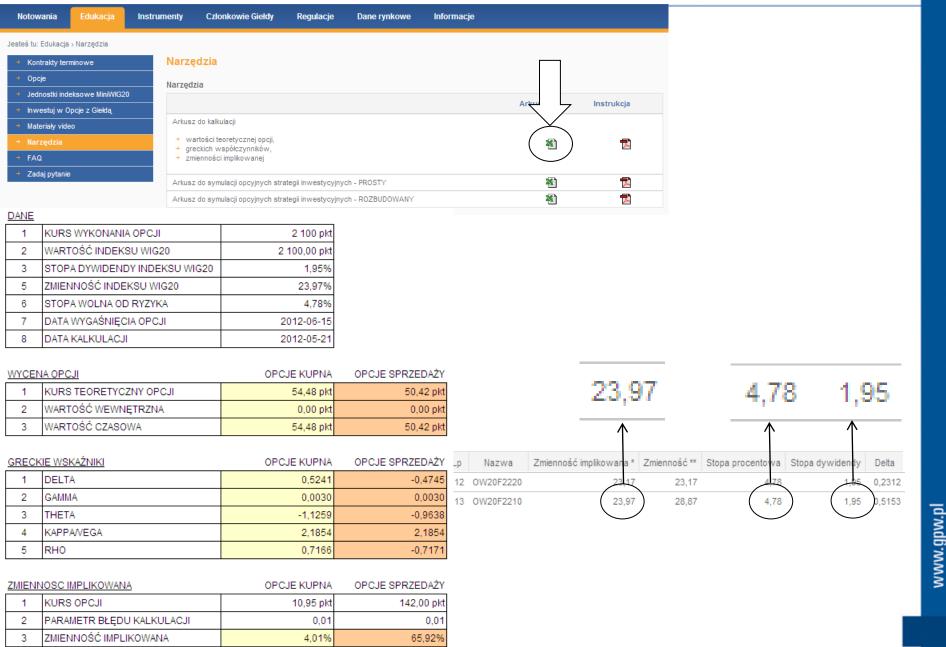
Zmienność instrumentu bazowego = 10%

– Czas do wygaśnięcia = 90 dni

– Kappa (Vega) opcji = 0,20

- Jaka będzie wartość opcji w wyniku spadku zmienności instrumentu bazowego o 2%
- Obliczenia
 - Wartość opcji spadnie o 0,40 = 0,20 x 2
 - Nowa wartość opcji 1,58 = 1,98 0,40

KALKULATOR

VEGA / THETA

Dane bieżące Wskaźniki dla opcji | 2012-05-21 Zmienność implikowana * Zmienność ** Stopa procentowa Stopa dywidendy Nazwa Delta Gamma Theta Vega Rho 1 OW20F2330 57,25 57,25 4,78 -0,0334 0,0290 0,0023 0,0016 0,0000 2 OW20F2320 0,00 55,53 4,78 1,95 0,0024 0,0000 -0,0453 0,0405 0,0033 3 OW20F2310 0,00 52,69 4,78 1,95 0,0029 0,0000 -0,0523 0,0492 0,0041 4 OW20F2300 49,22 49,22 0,0000 -0,0563 0,0566 0,0048 4,78 0,0034 5 OW20F2290 45,69 45,69 0.0042 0,0000 -0,0622 0,0673 0,0058 1,95 6 OW20F2280 41.80 41.80 0.0050 0,0001 -0,0674 0,0797 0,0070 0,4166 1.95 7 OW20F2270 0,0001 -0,0829 0,1068 0,0097 0,00 38,28 0,0142 8 OW20F2260 34.48 34.48 0.0102 ,0001 -0,1038 0,1483 4,/8 4.78 9 OW20F2250 30.67 30.67 0.0166 27,45 27,45 4,78 0,0343 0,0005 -0.23400,4166 0,0479 10 OW20F2240 11 OW20F2230 24,97 24,97 4.78 0,0873 0,0012 0,1217 12 OW20F2220 23,17 23,17 0,2312 0,0024 0,3206 -1,33621,95 2,1840 13 OW20F2210 23,97 28,87 -1,33622,1840 14 OW20F2200 23,51 36,13 0.7130 0,0017 0,9298 15 OW20F2190 36,93 0,0011 -1,0069 0,01 0.8600 1,2124 1,0879 16 OW20F2180 40,78 4,78 0,0006 -0,6906 0,7104 1,1282 0,01 1,95 0.9319 17 OW20F2170 0,01 45,75 4.78 0.9648 0,0003 -0,4813 0,4125 1,1096 1,95 18 OW20F2160 0.01 52.49 4.78 1.95 0.9785 0.0002 -0.3741 0.2676 1.0618 19 OW20F2150 59,73 4.78 0,0001 -0,2980 0,1812 1,0046 0,01

WPŁYW CZASU DO WYGAŚNIECIA (2)

Nazwa	Theta	Vega
OW20F2210	-1,3362	2,1840
OW20l2210	-0,3092	4,6658
OW20L2210	-0,2638	6,1072
OW20C3210	-0,2536	7,1614

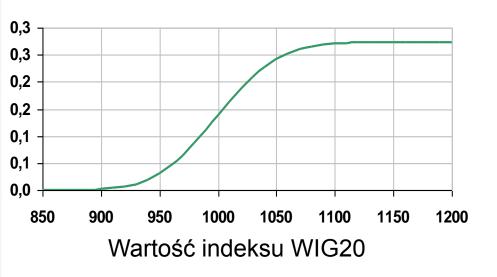
RHO (1)

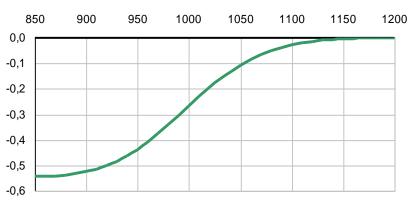
- Współczynnik rho jest miarą zmiany wartości opcji na wskutek zmiany wolnej od ryzyka stopy procentowej,
- Określa o ile zmieni się wartość opcji w wyniku zmiany wolnej od ryzyka stopy o jeden punkt procentowy.
- Interpretacja
 - Współczynnik rho dla opcji kupna na poziomie 0,2 oznacza, że wzrost stopy wolnej od ryzyka o 1% spowoduje wzrost kursu opcji o 0,2
 - Współczynnik rho dla opcji sprzedaży na poziomie minus 0,1 oznacza, że wzrost stopy wolnej od ryzyka o 1% spowoduje spadek kursu opcji o 0,1

RHO (2)

 Przykładowe wartości rho dla opcji kupna/sprzedaży o kursie wykonania 1.000 pkt

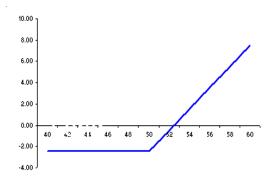

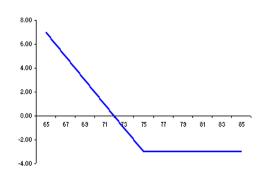

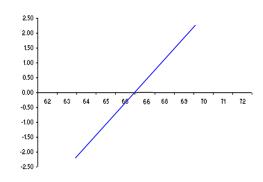
- Opcje ITM mają największą wartość (dodatnią/ujemną) rho,
- Opcje OTM mają najmniejszą wartość (dodatnią/ujemną) rho

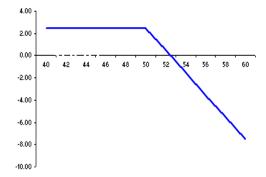

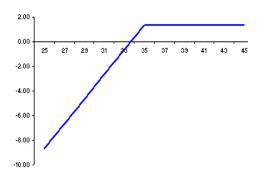
OPCJE/FUTURES - PROFILE WYPŁAT

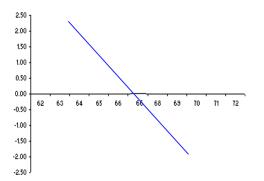

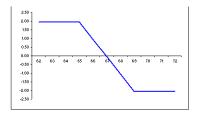

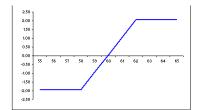

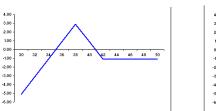

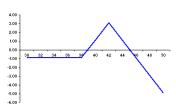

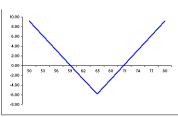
STRATEGIE OPCYJNE

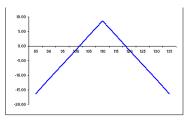

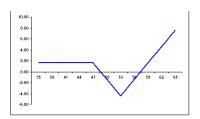

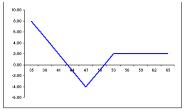

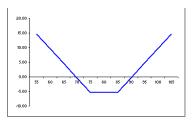

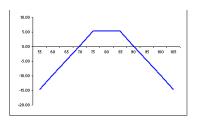

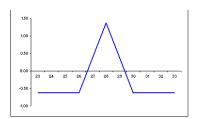

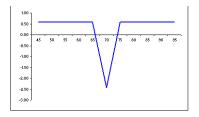

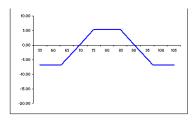

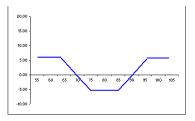

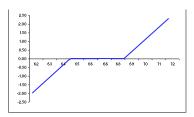

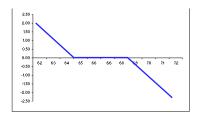

STRATEGIE OPCYJNE

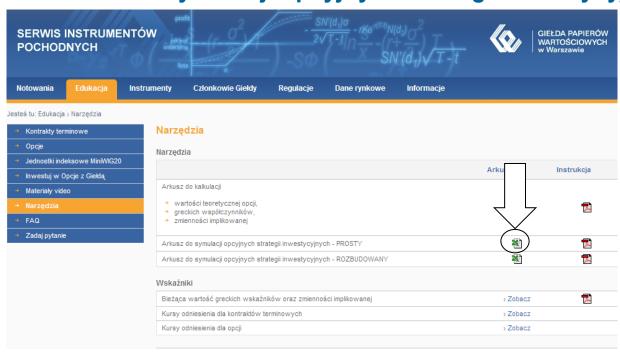
www.pochodne.gpw.pl

→ Strategie na opcjach na akcje [899.44 KB]

ARKUSZ DO SYMULACJI STRATEGII

Arkusz kalkulacyjny – www.pochodne.gpw.pl -> Edukacja -> Narzędzia -> Arkusz do symulacji opcyjnych strategii inwestycyjnych

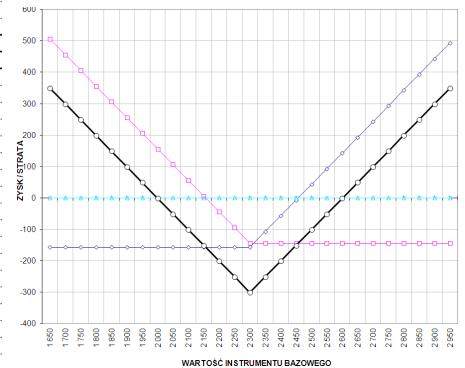

GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W Warszawie ARKUSZ DO SYMULACJI STRATEGII

Nazwa opcji	Typ opcji	Najlepsz kup			za oferta edaży
тур оројі		Wolumen	Kurs	Kurs	Wolumen
OW20C3230	Call	5	145,00	157,00	5
OW20O3230	Put	5	132,00	144,00	5

INSTRUMENT - opcja (0) futures (F)	0	0
POZYCJA - long (+) short (-)	1	1
TYP OPCJI - call (C) put (P)	С	Р
KURS WYKONANIA OPCJI	2 300	2 300
KURS FUTURES		
KURS OPCJI	157,00	144,00

INSTRUMENT BAZOWY	OPT 1 LONG CALL 2300	OPT 1 LONG PUT 2300
1 650	-157,00	506,00
1 700	-157,00	456,00
1 750	-157,00	406,00
1 800	-157,00	356,00
1 850	-157,00	306,00
1 900	-157,00	256,00
1 950	-157,00	206,00
2 000	-157,00	156,00
2 050	-157,00	106,00
2 100	-157,00	56,00
2 150	-157,00	6,00
2 200	-157,00	-44,00
2 250	-157,00	-94,00
2 300	-157,00	-144,00
2 350	-107,00	-144,00
2 400	-57,00	-144,00
2 450	-7,00	-144,00
2 500	43,00	-144,00
2 550	93,00	-144,00

WYKRES - Strategia nr 1

www.gpw.pl

50

LONG STRADDLE (STELAZ)

- Prognoza: wzrost zmienności i duża zmiana ceny instrumentu bazowego, bez znaczenia kierunek ruchu
- Skład: long call + long put, ta sama cena wykonania
- Koszty = premia call + premia put
- BEP 1 = cena wykonania koszty strategii
- BEP 2 = cena wykonania + koszty strategii
- Zysk maksymalny jest nieograniczony
 - a) cena instrumentu bazowego > BEP2
 - cena instrumentu bazowego koszt strategii cena wykonania
 - b) jeśli cena instrumentu bazowego < BEP1
 - cena wykonania koszty strategii cena instrumentu bazowego
- Strata maksymalna: ograniczona, równa kosztom strategii
- Gdy zmienność rośnie rośnie też wartość strategii i odwrotnie

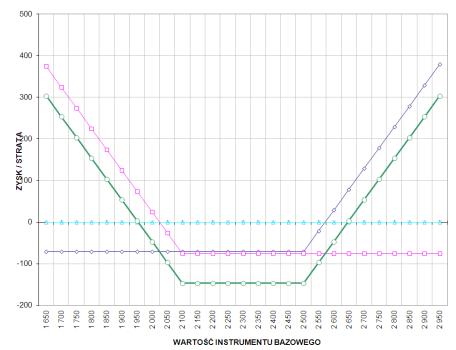

ARKUSZ DO SYMULACJI STRATEGII

Nazwa opcji	Typ opcji	Najlepsz kup			za oferta edaży
. ,	, Mr. shaji	Wolumen	Kurs	Kurs	Wolumen
OW20C3250	Call	5	62,00	71,00	5
OW20O3210	Put	5	66,75	75,50	5

INSTRUMENT - opcja (O) futures (F)	0	0
POZYCJA - long (+) short (-)	1	1
TYP OPCJI - call (C) put (P)	С	Р
KURS WYKONANIA OPCJI	2 500	2 100
KURS FUTURES		
KURS OPCJI	71,00	75,50

INSTRUMENT BAZOWY	OPT 1 LONG CALL 2500	OPT 1 LONG PUT 2100
1 650	-71,00	374,50
1 700	-71,00	324,50
1 750	-71,00	274,50
1 800	-71,00	224,50
1 850	-71,00	174,50
1 900	-71,00	124,50
1 950	-71,00	74,50
2 000	-71,00	24,50
2 050	-71,00	-25,50
2 100	-71,00	-75,50
2 150	-71,00	-75,50
2 200	-71,00	-75,50
2 250	-71,00	-75,50
2 300	-71,00	-75,50
2 350	-71,00	-75,50
2 400	-71,00	-75,50
2 450	-71,00	-75,50
2 500	-71,00	-75,50
2 550	-21,00	-75,50
2.600	20.00	75 50

WYKRES - Strategia nr 2

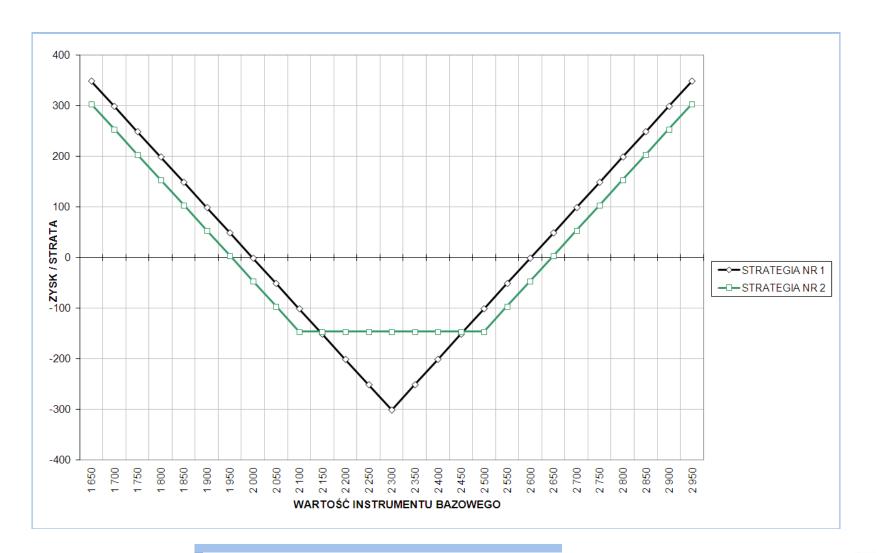

LONG STANGLE

- Prognoza: wzrost zmienności i bardzo duża zmiana ceny instrumentu bazowego, bez znaczenia kierunek ruchu
- Skład : long put i long call , cena wykonania opcji call > ceny wykonania opcji put
- Koszty = premia call + premia put
- BEP 1 = cena wykonania opcji put koszty strategii
- BEP 2 = cena wykonania opcji call + koszty strategii
- Zysk maksymalny: nieograniczony
- a) cena instrumentu bazowego > BEP2 cena instrumentu bazowego koszt strategii cena wykonania opcji call
- b) cena instrumentu bazowego < BEP1
 cena wykonania opcji put koszty strategii cena instrumentu bazowego
- Strata maksymalna: ograniczona; koszty strategii
- Gdy zmienność rośnie rośnie też wartość strategii i odwrotnie

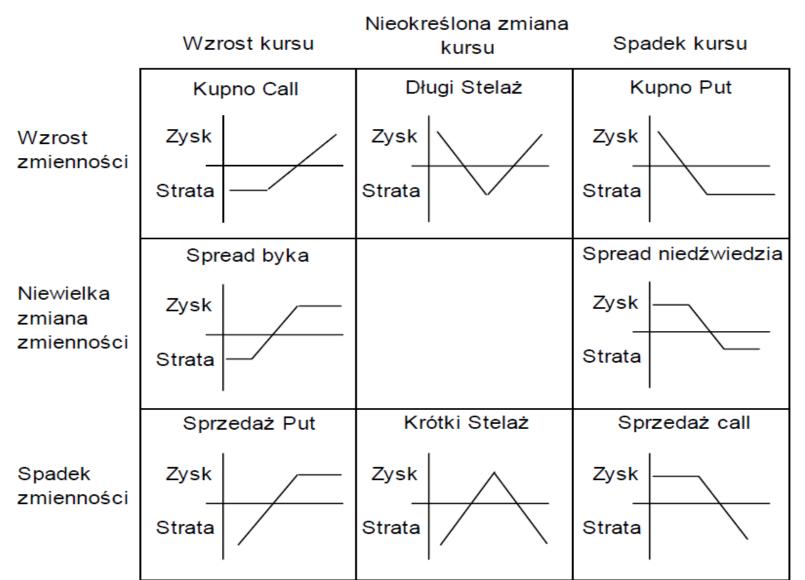

ARKUSZ DO WYCENY STRATEGII OPCYJNEJ

WYBRANE STRATEGIE

OPCJE PODSUMOWANIE

Różne strategie na różne scenariusze rynkowe np.

Long /short call

Long / short put

Straddle

Strangle

- Opcje jako zabezpieczenie inwestycji long put WIG20 gdy posiadamy akcje z WIG20
- Opcje jako dywersyfikacja portfela
- Dostępne narzędzia GPW wspomagają decyzje inwestora

ZASADY OBROTU (1)

Instrumenty bazowe	WIG20
System notowań	Notowania ciągłe w godzinach 8:45 – 17:05
Terminy wygaśnięcia	Opcje na WIG20 - 4 najbliższe miesiące z cyklu: marzec, czerwiec, wrzesień, grudzień (jedna seria
	pozostaje w obrocie przez 12 miesięcy)

ZASADY OBROTU (2)

Nazwa skrócona opcji na WIG20

0	W20	k	rr	CCCC

0	Nazwa instrumentu – OPCJA			
W20	Nazwa instrumentu bazowego – indeks WIG20			
k	Opcja kupna Opcja sprzedaży			
	Marzec C O			
	Czerwiec F R			
	Wrzesień I U			
	Grudzień L X			
rr	Ostatnia cyfra roku wygaśnięcia			
cccc	Oznaczenie kursu wykonania opcji			

ZASADY OBROTU (3)

Zlecenia	Wszystkie rodzaje zleceń jakie udostępnia system UTP
Styl wykonania	Europejski Automatyczne wykonanie tylko w dniu wygaśnięcia (jeżeli opcja jest ITM)
Wspomaganie płynności	5 animatorów rynku (UniCredit Bank, Raiffeisen Centrobank, BRE Bank, DM PKO, DM BOŚ)

ZASADY OBROTU (4)

Wartości jakie mogą przyjmować kursy wykonania dla opcji na WIG20.

Termin wygaśnięcia	Wartość kursu wykonania	Różnice pomiędzy kursami wykonania	
	(w punktach	(w punktach	
	indeksowych)	indeksowych)	
Dla opcji o NAJBLIŻSZYM	od 10 do 470	10	
terminie wygaśnięcia	od 480 do 980	20	
	co najmniej 1000	50	
Dla opcji o KOLEJNYCH	od 20 do 460	20	
terminach wygaśnięcia	od 480 do 960	40	
	co najmniej 1000	100	

ZASADY OBROTU (5)

Jakie kursy wykonania w obrocie dla opcji na WIG20

Przy wprowadzaniu opcji na WIG20 na nowy termin do wygaśnięcia

1 seria ATM
4 serie OTM
4 seria ITM

Przykład

WIG20 2.920 pkt

Opcje kupna		Opcje sprzedaży	
OTM	3.300	3.300	ITM
OTM	3.200	3.200	ITM
OTM	3.100	3.100	ITM
OTM	3.000	3.000	ITM
ATM	2.900	2.900	ATM
ITM	2.800	2.800	OTM
ITM	2.700	2.700	OTM
ITM	2.600	2.600	OTM
ITM	2.500	2.500	OTM

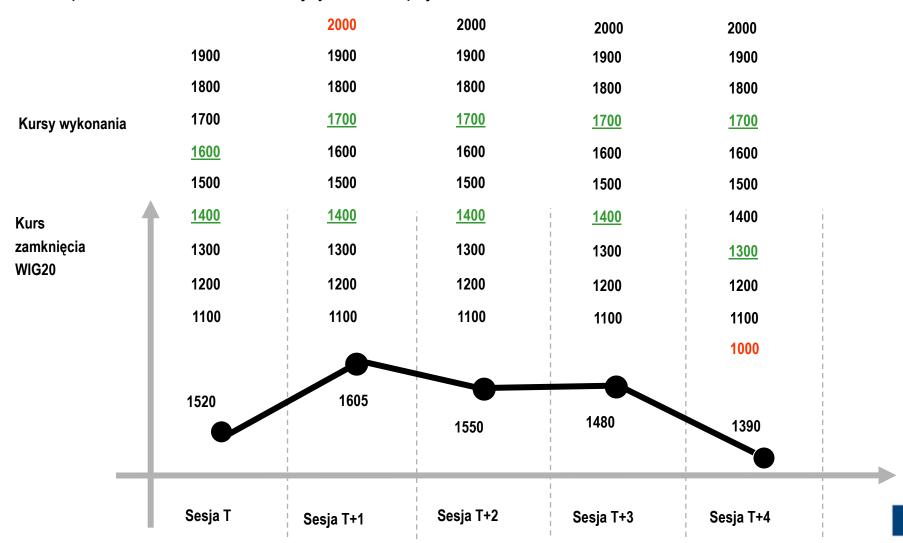

VI	2013	IX	2013	XII	2013	III :	2014
OW20F3180	OW20R3180						
OW20F3185	OW20R3185						
OW20F3190	OW20R3190						
OW20F3195	OW20R3195						
OW20F3200	OW20R3200	OW20I3200	OW20U3200	OW20L3200	OW20X3200	OW20C4200	OW20O4200
OW20F3205	OW20R3205						
OW20F3210	OW20R3210	OW20I3210	OW20U3210	OW20L3210	OW20X3210	OW20C4210	OW20O4210
OW20F3215	OW20R3215						
OW20F3220	OW20R3220	OW20I3220	OW20U3220	OW20L3220	OW20X3220	OW20C4220	OW20O4220
OW20F3225	OW20R3225						
OW20F3230	OW20R3230	OW20I3230	OW20U3230	OW20L3230	OW20X3230	OW20C4230	OW20O4230
OW20F3235	OW20R3235						
OW20F3240	OW20R3240	OW20I3240	OW20U3240	OW20L3240	OW20X3240	OW20C4240	OW20O4240
OW20F3245	OW20R3245						
OW20F3250	OW20R3250	OW20I3250	OW20U3250	OW20L3250	OW20X3250	OW20C4250	OW20O4250
OW20F3255	OW20R3255						
OW20F3260	OW20R3260	OW20I3260	OW20U3260	OW20L3260	OW20X3260	OW20C4260	OW20O4260
OW20F3265	OW20R3265						
OW20F3270	OW20R3270	OW20I3270	OW20U3270	OW20L3270	OW20X3270	OW20C4270	OW20O4270
OW20F3275	OW20R3275						
OW20F3280	OW20R3280	OW20I3280	OW20U3280	OW20L3280	OW20X3280	OW20C4280	OW20O4280
OW20F3285	OW20R3285						
OW20F3290	OW20R3290	OW20I3290	OW20U3290	OW20L3290	OW20X3290	OW20C4290	OW20O4290
OW20F3295	OW20R3295						
OW20F3300	OW20R3300	OW20I3300	OW20U3300	OW20L3300	OW20X3300		

ZASADY OBROTU (6)

Wprowadzeni do obrotu kolejnych serii opcji na WIG20

ZASADY OBROTU (7)

Kurs odniesienia	Do określania widełek statycznych				
	Kursem odniesienia dla kursu otwarcia jest kurs teoretyczny opcji wyznaczony z modelu wyceny opcji Black- Scholes,				
	Do określania widełek dynamicznych				
	Kursem odniesienia dla notowań ciągłych oraz zamknięcia jest kurs wyznaczony na otwarciu.				
Widełki	Statyczne – określane raz na miesiąc jako 5% średniej arytmetycznej z ostatnich 20 kursów zamknięcia instrumentu bazowego z poprzedniego miesiąca,				
	Dynamiczne – stanowią połowę widełek statycznych				

DEPOZYTY (1)

- Wymagane tylko od WYSTAWCÓW,
- Finansowa gwarancja wypłaty dla nabywcy kwoty rozliczenia,
- Depozyt wstępny i właściwy.

DEPOZYTY (2)

Scenariusze	Wartość indeksu	Zmienność	Kurs teoretyczny opcji (pkt)	Wartość opcji (zł)
Scenariusza 1	1 674,61	24,40%	333,60	3 336
Scenariusza 2	1 674,61	19,40%	324,60	3 246
Scenariusza 3	1 715,73	24,40%	371,10	3 711
Scenariusza 4	1 715,73	19,40%	363,70	3 637
Scenariusza 5	1 630,95	24,40%	295,00	2 950
Scenariusza 6	1 630,95	19,40%	248,00	2 480
Scenariusza 7	1 758,12	24,40%	410,50	4 105
Scenariusza 8	1 758,12	19,40%	404,60	4 046
Scenariusza 9	1 588,56	24,40%	258,80	2 588
Scenariusza 10	1 588,56	19,40%	245,80	2 458
Scenariusza 11	1 800,51	24,40%	450,70	4 507
Scenariusza 12	1 800,51	19,40%	446,00	4 460
Scenariusza 13	1 546,17	24,40%	224,10	2 241
Scenariusza 14	1 546,17	19,40%	209,30	2 093
Scenariusza 15	1 927,69	23,15%	286,30	2 863
Scenariusza 16	1 418,99	23,15%	61,40	614

DEPOZYTY (3)

Korelacja

- Analizowane jest ryzyko jakie generuje portfel instrumentów pochodnych
- Depozyt naliczany jest z uwzględnieniem ryzyka portfela
- Przykład na podstawie opcji na WIG20
 - Wystawienie OW20F1290 = 1.780 zł,
 - Wystawienie OW20R1290 = 1.750 zł,
 - depozyt dla portfela ww. pozycji w opcjach
 - bez korelacji = **3.530 zł** (suma depozytów 1.780 zł + 1.750 zł)
 - z uwzględnieniem korelacji = 2.130 zł

DEPOZYTY (4)

www.kdpwccp.pl

Komunikaty o poziomie parametrów ryzyka wyliczanych według metodologii MPKR

Informacja o wysokości depozytów zabezpieczających oraz innych parametrów ryzyka (skrócona) - data modyfikacji: 2012-09-03

Pobierz plik

Informacja o wysokości depozytów zabezpieczających oraz innych parametrów ryzyka (pełna) - data modyfikacji: 2012-09-03

Pobierz plik

Arkusz do obliczania minimalnych wstępnych depozytów zabezpieczających - data modyfikacji: 2012-09-03

Pobierz plik

Lektura

- Warunki obrotu dla opcji na Warszawski Indeks Giełdowych Dużych Spółek WIG20
- Szczegółowe Zasady Obrotu Giełdowego
- Materiały edukacyjne na stronie:
 - http://pochodne.gpw.pl
 sekcja edukacja / opcje i narzędzia
 - http://www.gpw.pl/opcje_materialy_edukacyjne

Więcej informacji:

www.pochodne.gpw.pl pochodne@gpw.pl

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA

ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa tel. (022) 628 32 32, fax (022) 628 17 54, 537 77 90 gielda@gpw.pl